

Alligevel maa jeg sige, at dette Lovforslags Fremkomst undrede mig noget, thi den omtalte Sag har jo ikke fundet sin endelige Afgørelse. Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) henvendte sig netop til mig angaaende denne særlige Begivenhed for at høre, hvordan Sagen stod, og jeg svarede, at saa vidt jeg vidste, vilde der indkomme en Klage fra vedkommende Fader over, at Skolekommissionen havde nægtet ham Adgang til at faa sit Barn flyttet over i den private Skole; denne Klage maatte jeg tage under Overvejelse og se, om det ikke er muligt ad administrativ Vej at hjælpe Faderen, hvis der var sket Misbrug af Loven fra Skolekommissionens Side, og — føjede jeg til — hvis dette ikke skulde lykkes, hvad jeg vilde sætte mest Pris paa for at undgaa saadanne Udstykninger af Skoletilsynsloven, blev det selvfølgelig nødvendigt at fremsætte et Lovforslag for at hjælpe vedkommende. Det var altsaa sagt til det ærede Medlem, at der vilde komme et saadant Lovforslag, hvis Sagen ikke kunde ordnes ad administrativ Vej, saa det undrede mig noget, at det ærede Medlem skyndte sig saadan med at komme Ministeren i Forkøbet. Det maa han jo om, hvorfor han syntes, det var nødvendigt. Imidlertid tror jeg egentlig ikke, Lovforslaget havde været nødvendigt. Jeg maa straks bemærke, at jeg endnu ikke har gennemgaaet Sagen fra Nørre Søby; den er indkommet til Ministeriet, og jeg har det rent foreløbige Indtryk ved at læse Sagen igennem, at den vil kunne ordnes administrativt, og jeg vilde da anse det for rettere, at vi havde ventet med dette Lovforslag og optaget dets Bestemmelser i Skoletilsynsloven, thi der hører de med Rette hjemme.

Om selve Lovforslaget skal jeg ikke sige meget, idet jeg gaar ud fra, at det vil komme i Udvalg, og hvad man kritisk kan have at bemærke med Hensyn til Lovforslaget i Almindelighed, de enkelte Paragraffer, Ordningen af Stoffet, Hensynet til den tidligere Lovgivning, den historiske Sammenhæng o. s. v., mener jeg hører mere hjemme under en Udvalgsbehandling og ved anden Behandling, hvor eventuelle Ændringer kan blive foreslaet. Jeg forbeholder mig selvfølgelig ogsaa ved en Forhandling med Udvalget at stille de fornødne Ændringsforslag. I Øjeblikket skal jeg blot i al Almindelighed sige, at Lovforslagets Titel undrede mig en Smule. Det er en meget pompøs Titel: „Forslag til Lov om Skolefrihed“, og da jeg saa

den, tænkte jeg, at det vel var et Lovforslag, der i høj Grad fremhævede Skolefriheden, men jeg var ikke rigtig klar over, hvad der forstodes ved Skolefrihed, man kunde jo ved en overfladisk Læsning tro, at det var Frihed for at gaa i Skole, men det viste sig ved Læsningen, at dette ingenlunde var Tilfældet. Naar man ser et saadant Lovforslag, venter man dog, at det ikke alene skal være en Kodifikation af de bestaaende Regler om Skolefrihed, men man venter tillige en Forøgelse af den Skolefrihed i den Retning, hvori man dog maa antage Udviklingen er gaaet siden 1855. Men naar man saa læser Lovforslaget igennem, finder man egentlig efter min Mening kun eet Punkt, hvor der er givet mere Skolefrihed, medens der er andre Punkter, hvor der er givet mindre, og det ene Punkt, hvor der er givet mere Frihed, er det, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne nylig nævnede, nemlig at man har slettet den Bestemmelse i Loven af 1855, at det var overladt til Skolekommissionernes Skøn, hvorvidt Børn efter 12 Aars Alderen kunde flyttes fra den offentlige Skole til en privat Skole. Paa andre Omraader er Friheden mindre. Jeg ved ikke, om det har været Forslagsstillerens Hensigt, men de har f. Eks. ved dette Lovforslag, saaledes som det er affattet, forandret den gældende Regel, vi har nu om Udskrivning af Skolen i Sommerhalvaaret. Den nugældende Lovregel er den, at Forældre, der begærer deres Børn udskrevne ved Foraarseksamen, kan af Skolekommissionen faa en saadan Tilfaldelse, naar Børnene ellers har de fornødne Kundskaber og under Hensyn til alle andre Forhold. Det er muligt, at det er de ærede Forslagsstilleres Ønske, at denne Ret skal bortfalde, og jeg skal i og for sig ikke modsige dem deri; det kan maaske være rigtigt. Men jeg vil dog sige, at det er jo egentlig ikke noget om Skolefrihed; det gaar snarere ud paa mere Undervisningstvang, end vi har nu, saa det kunde maaske ophæve det, der er af mere Frihed i dette Lovforslag.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om at ophæve Bestemmelsen om, at Skolekommissionen kan nægte Udskrivning, naar Barnet er fyldt 12 Aar, vil jeg gøre opmærksom paa, at naar man gør Forandring her, maa man være klar over, at da man i 1855 vedtog denne Bestemmelse var der Udskrivningsret ved 13 Aars Alderen, og naar man traf denne Bestemmelse med Hensyn til 12 Aars Alderen opnaaede man, at dette ene Aar, det sid